

Tar grep etter oppslag om fryktkultur

Ledelsen ved Det odontologiske fakultet i Oslo ser alvorlig på påstandene om kritikkverdige forhold ved studentklinikken. Studentavisen Universitas skriver om overvåking, utskjelling og en fryktkultur blant studentene.

Bakgrunnen for oppslaget er at Kunnskapsdepartementet tidligere i høst fikk inn en anonym bekymringsmelding. Her beskrives læringsmiljøet ved studentklinikken som dårlig. I varselet står det blant annet at studenter blir hengt ut av instruktørene «til og med mens studenten har pasienten i stolen» og at «studentene føler at de blir overvåket hele tiden».

Universitas har snakket med flere tannlegestudenter. Disse kildene ønsker å være anonyme, men bekrefter innholdet i varselet. De forteller om psykisk press, utskjelling og rasisme.

– Vi tar dette på største alvor. Da vi fikk vite om varslene, begynte vi umiddelbart arbeidet med å finne ut hva det er som har skjedd, sier leder for Institutt for klinisk odontologi, Jan Eirik Ellingsen.

Fakultetet hadde på forhånd ikke mottatt varsler via universitetets interne varslingssystem «Si fra» eller via tillitsvalgte studenter, studiekonsulenter, eller andre i ledelsen.

– Det bekymrer oss. Hvorfor melder ikke studentene om disse hendelsene direkte til fakultetet? Studentene skal føle seg sikre på at å varsle om kritikkverdige forhold ikke vil føre til straffereaksjoner, for eksempel i form av dårlige karakterer eller ødelagte jobbmuligheter, sier han.

Stor takhøyde

I løpet av de første dagene etter oppslaget i Universitas, hadde fakultetet samtaler med de studenttillitsvalgte og holdt allmøte for studentene. Her ble

Instituttleder ved Institutt for klinisk odontologi i Oslo, Jan Eirik Ellingsen, sier at det er jobb nummer én at studentene føler seg trygge ved lærestedet.

det blant annet oppfordret til å melde inn hendelser. Etter dette har fakultetet mottatt ett varsel via «Si fra».

– Første mandag i måneden har jeg fast møte med studentrepresentantene for hvert semester. Der er takhøyden stor, og studentene kan snakke fritt. Likevel har ingenting av det vi hører om i denne saken kommet frem der. Det kan tyde på at terskelen føles for høy. Dette er noe vi må jobbe med fremover. Studentene skal føle seg trygge hos oss, det er jobb nummer én, sier Ellingsen.

139 instruktører er tilknyttet studentklinikken, de fleste i en stillingsbrøk tilsvarende én dag per uke. Resten av tiden jobber de ute i vanlig tannlegepraksis. Alle som begynner som instruktører må gjennomføre en ettårig pedagogisk seminarserie. Ellingsen beskriver instruktørene som dedikerte kolleger som er opptatt både av studentenes læring, og hvordan de har det i hverdagen. Han mener det ikke er noen grunn til å tro at hendelsene som

er kommet frem er beskrivende for en generell kultur ved studentklinikken, men at det heller peker i retning av å være episoder med enkelte personer.

– Vi skal ta tak i dette, og sørge for at det ikke skjer igjen. Jeg må skryte av instruktørstaben sett under ett. De er utrolig flinke, og vi er helt avhengige av dem. Jeg møter nå instruktørene gruppevis for å informere om hvordan vi skal jobbe med dette videre. Samtidig ser vi på hele læringsmiljøet som inkluderer alle ansatte ved Institutt for klinisk odontologi, sier han.

Sårbar situasjon

Lærings situasjonen ved studentklinikken kan være nokså intens. I en trang bås står student og instruktør over pasienten. Studenten skal utføre til dels vanskelige tekniske prosedyrer under veiledning, og kan føle på både stress og utilstrekkelighet.

– Studentene er sårbare i denne situasjonen. Lærerne må derfor vokte sine ord, og kommunisere på en rolig og vennlig måte. Baksnakking og utskjelling er naturligvis helt uakseptabelt, sier Ellingsen.

På spørsmål om det er riktig at studentene blir holdt øye med, svarer Ellingsen bekreftende.

– Studentene gjør irreversible inngrep på levende mennesker. Da sier det seg selv at instruktørene må følge nøye med på prosedyrene. Når vi driver pasientbehandling i studentklinikken står fakultetet ansvarlig i forhold til lovverket, blant annet pasientskadeloven og helsepersonelloven. Studentene må akseptere at noen kikker dem i kortene i en slik situasjon. Instruktøren skal loggføre studentens arbeid, også med tanke på progresjon og karaktersetting, sier Ellingsen.

Vil evaluere undervisningen

Kildene Universitas har snakket med kritiserer også den store arbeidsmeng-

den i femte semester. Studentene har pasientbehandling fra morgen til middag. Først utover ettermiddagen og kvelden blir det tid til å lese pensum.

– Odontologi er et tøft studium med stor arbeidsbelastning. Vi jobber med å få på plass en ordning hvor studentene kan være med på å evaluere undervisningen etter hvert enkelt semester. I begynnelsen av desember skal vi ha et nytt møte med studentrepresentantene. Der skal vi blant annet diskutere dette nærmere, sier Ellingsen.

Nylig valgt leder av Odontologisk Studentutvalg, Aja Bajalan, føler at fakultetet har tatt varslingssaken på alvor.

– Vi har hatt studentallmøte hvor alle studentene ble forsikret om at fakultetet lytter og ønsker å gjøre noe med situasjonen, sier Bajalan.

Fakultetet vil i prosessen videre ha fortløpende kontakt med tillitsvalgte studenter. Varslingssaken blir også tema på instruktørens seminardag rett i forkant av studiestart i januar.

Tekst: Tone Elise Eng Galåen

Foto: Margit Selsjord, Det odontologiske fakultet/UiO.

Institutt for klinisk odontologi i Geitmyrsveien i Oslo.